

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 16. november 2018 i sag nr. [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

og

[REDACTED]
[REDACTED]

mod

[REDACTED] A/S
[REDACTED]

og

[REDACTED] A.m.b.A.
[REDACTED]

mod

[REDACTED] A/S [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Parternes påstande:

Under denne sag, der er anlagt den 25. januar 2017, har sagsøgerne, [REDACTED]
[REDACTED] og [REDACTED] nedlagt påstand om, at de sagsøgte,
[REDACTED] A/S og [REDACTED] A.m.b.A., in solidum
eller i et af retten nærmere fastsat indbyrdes forhold - skal betale 130.000 kr.
til sagsøgerne med procesrente fra sagens anlæg. Subsidiært har de nedlagt
påstand om betaling af et af retten nærmere fastsat beløb med procesrente til
betaling sker.

De sagsøgte, [REDACTED] A/S og [REDACTED]
A.m.b.A., har påstået frifindelse.

I additionssagen har [REDACTED] A/S og [REDACTED]
A.m.b.A., overfor additerede, [REDACTED] A/S, nedlagt på-
stand om, at [REDACTED] A/S, skal friholde additanterne for
ethvert beløb inklusive renter og omkostninger, som de måtte blive dømt til
at betale sagsøgerne.

Denne dom indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 2.

Parts- og vidneforklaringer er herunder ikke gengivet.

Oplysningerne i sagen

I perioden april - september 2015 foretog [REDACTED] A/S og [REDACTED] A.m.b.A., udskiftning af drikkevands- og fjernvarmeledninger på [REDACTED] og [REDACTED] i [REDACTED]

[REDACTED] og [REDACTED] der ejer ejendommen, [REDACTED] kunne den 10. juni 2015 bl.a. konstatere en større revne i en klinke i en mellemgang.

I forbindelse med arbejdets udførelse anmodede [REDACTED] A/S firmaet [REDACTED] om at udføre alarm/overvågede vibrationsmålinger i forbindelse med arbejderne på [REDACTED] og [REDACTED] i [REDACTED]

Af en rapport udfærdiget af [REDACTED] A/S fremgår det bl.a.:

"...

1. INDLEDNING

Efter anmodning fra [REDACTED] a/s, har [REDACTED] a/s udført alarm-overvågede vibrationsmålinger under diverse anlægsarbejder herunder grave- og komprimeringsarbejder for projektet:
Ledningsarbejder, [REDACTED] [REDACTED]

Formålet med måleopgaven var at sætte de registrerede vibrationsniveauer, i udvalgt(e) måleposition(er), i relation til de(n) i rapporten, anførte grænseværdi(er).

I nærværende måleapport har det ikke, for [REDACTED] a/s, været muligt at få præciseret datoer for de enkelte anlægsarbejder. I denne forbindelse henviser [REDACTED] a/s til byggemødereferater for sagen, hvori det skulle være muligt at finde frem til hvilke aktiviteter, der er foregået de enkelte måledage.

Grundet en naboklage fra 3. part er efter aftale med [REDACTED] A/S, udarbejdet målerapport for måledage, hvor der er logget værdier over den aktuelle grænseværdi, uanset frekvensindhold og før en evt. frasoortering. Disse dage fremstår med kraftig skrift på C-bilag.

Måleperiode : 07. april - 15. juni 2015

Involveret part

Hovedentreprenør : [REDACTED] a/s (re-

	kvirent) (sag nr. [REDACTED])
Grænseværdi(er)	: Oplyst af rekvirent til hhv. 3 mm/s og 5 mm/s jf. afsnit 5.4. Måleposition(er)
Måleposition(er)	: [REDACTED] a/s forberedte, den 07. april 2015, to målepositioner efter anvisning fra rekvirenten. Hver måleposition blev bestykket med en måleudrustning med tilkøbt alarmerhed.

2. AKTIVITET

Situationsplan - se bilag A.1.01 (modtaget fra rekvirent).

Til diverse anlægsarbejder er bl.a. benyttet følgende entreprenørmateriel:

- Diverse gravemaskiner op til 4 ton
- Dumper 1 - 2 ton
- Pladevibrator 250 kg
- Vibrationsstamper

Der er ikke oplysninger om andre vibrationsgivende aktiviteter.

3. VIBRATIONSUDBREDELSESFORHOLD

De lokale jordbundsforhold og niveau for grundvandsspejl kan have stor indflydelse på vibrationernes udbredelse mellem vibrationskilde(r) og måleposition(er).

Vibrationerne udbredes under diverse anlægsarbejder som stødbølger fra selve arbejdsstedet gennem jorden til nærliggende bygningskonstruktion(er).

Beskrivelse af jordbundsforhold og udvalgte bygningskonstruktioners funderingsforhold er ikke forelagt [REDACTED] a/s.

4. BAGGRUNDSVIBRATIONSNEVEAU

Evt. anden aktivitet af entreprenørmateriel og trafik til/fra området gav ikke anledning til baggrundsvibrationsniveau af betydning, jf. afsnit 7.3 Korrektioner.

Baggrundsvibrationsniveauet skønnes, ud fra vedlagte bilag, generelt at have været <0,3 mm/s, gældende fra begge målepositioner og

skønnes ikke at have haft indflydelse på måleresultaterne.

...

8. KONKLUSION

Det er i Danmark almindelig praksis at følge (2) ved vurdering af bygningsskadelige vibrationer på bygværker. Denne norm bygger på et meget stort statistisk materiale, som ligger til grund for de vejledende grænseværdier, der er anført i bilag B.1.01. Ligger vibrationsniveauet under disse vejledende grænseværdier, kan man normalt forvente, at der ikke sker skader, som nedsætter bygningskonstruktionens brugsværdi.

De vejledende grænseværdier afhænger af bygningstypen og vibrationspåvirkningens frekvensindhold. Ved industribyggeri og lignende (Zelle 1) gælder det, at stabiliteten af bygværker ikke reduceres. Ved almindelig og særlig vibrationsfølsom bebyggelse (Zeile 2 og 3) dækker det også over revner i pudsede vægge, udvidelse af eksisterende revner i skillevægge og etageadskillelser. Optræder der skader, selv om de anbefalede maksimalværdier ikke overskrides, kan det skyldes andre årsager som f.eks. dårlige konstruktions- eller funderingsforhold. Endelig anføres det, at selv om værdierne overskrides, er det ikke ensbetydende med, at der sker skader.

Da grænseværdierne er frekvensafhængige, bliver der tale om frekvensafhængige grænseværdilинier, som fremgår af tilhørende frekvensbilag. Registrerede værdier under disse grænseværdilинier er alle tilladelige værdier.

Resultater af alarm-overvågede vibrationesmålinger

**Målepos. 1
(nr.6)** Grænseværdilинien for 5 mm/s er overskredet som følge af diverse anlægsarbejder.

Højeste registrerede værdi er 29,2 mm/s v. 1 Hz.
Ved dette frekvensindhold kan accepteres en svingningshastighed på 5,0 mm/s.

Set over hele måleperioden er kun logget otte registreringer, som har overskredet den frekvensafhængige grænseværdilинie (se frekvensbilag C.1.04, C.1.06 og C.1.08)

**Målepos. 2:
(nr. 48)** Grænseværdilинien for 3 mm/s er ikke overskredet som følge af diverse anlægsarbejder.

Højeste registrerede værdi er 5,6 mm/s v. 64 Hz.
Ved dette frekvensindhold kan accepteres en

svingningshastighed på -8,5 mm/s.

Vurdering af risiko for evt. bygningsbeskadigelser bør foretages på baggrund af frekvensbilag og DIN 4150, Teil 3 og altså ikke alene på den anførte maksimalværdi.

Det understreges, at konklusionen er baseret på de i rapporten nævnte forhold.

..."

I forbindelse med [redacted] og [redacted] erhvervelse af ejendommen [redacted] i foråret 2014, blev der udarbejdet en tilstandsrapport vedrørende huset. Af tilstandsrapporten fremgik det bl.a.:

"...		
2. Ydervægge	K2	Overfladebehandlet/pudset murværk har nogle revner/sætningsrevner og der er nogle enkelte afskalninger.
2.1 Facader/gavle		Note: Der må forventes løbende vedligeholdelse af sokkel og murværk. Huset har nogle sætninger som ses i sokkel/murværk og i nogle skillevægge samt lidt i gulv.
3. Vinduer og døre		
...		
3.3 Fuger	K1	Der er områder med mindre fugerevner
3.4 Sålbenke	K1	Der er nogle mindre revner og stedvis lidt afskalninger/overfladeskader ved sålbænke
Bygn:		
4. Fundament/sokler		
4.2	K1	Der er nogle revner og sætninger i sokkel
5. Kælder/krybekælder/terrændæk		
5.1 Gulvkonstruktion	K1	Der er lidt skævheder i kældergulve
5.2 Vægge	K1	Der er nogle mindre revner/sætningsrevner og der er fugt gennemslag i kældervægge
		Note: Fugt i vægge i kælder er normalt for denne årgang huse, da disse ikke er sikret mod grundfugt.
5.5 Etageadskillelse	K2	Der er enkelte revner i dæk og jernbjælker skønnes at have ekspansion mod kælderydervægge. Der ses enkelte afskalninger.

...

B. Sekundære bygningsdele

7. Gulvkonstruktion og gulve

K1 Der er områder med fjedringer og skævheder i trægulve/træundergulve i tagetagen. Der er enkelte spor efter borebilleangreb i gamle trægulve i tagetagen.

K1 Der er enkelte revner i klinkegulve og gulve har formentlig en mindresætning, blandt andet i bryggerset mod øst. Gulve er ikke vandrette overalt.

7.2 Belægninger

K1 Der er enkelte klinter uden fuld klæbning ved klinkegulve

8. Indervægge/skille-vægge

8.1. Indvendige vægge

K2 Der er stedvis forhøjet fugt og der er afskalninger på vægge i udhusdelen

K1 Der er enkelte større revner i vægge ved den sydlige del i tagetagen

K1 Der er enkelte revner i indvendige vægge/beklædninger og der er områder med opstiging af grundfugt forinden i gamle vægge.
Note. Opstigende grundfugt er normalt for denne årgang huse p.g.a. manglende fugtspærre ved sokkel. Dette kan medføre opfugtning af beklædninger med videre.

..."

I forbindelse med isoleret bevisoptagelse har skønsmand, rådgivende ingeniør [redacted] den 14. juni 2016, afgivet en skønserklæring. Af skønserklæringen fremgår det bl.a.:

"...

Spørgsmål 1:

Skønsmanden bedes oplyst, hvorvidt der kan konstateres sætningsskader og/eller revnedannelser på ejendommen – dels i dennes mure og dels i klinkegulvet i stueetagen.

Svar på spørgsmål 1:

Skønsmanden fik forevist og kunne konstatere følgende revneskader:

Gulvrevner (se bilag A side 2-3/14)

- i klinkegulve vindfang, forstue, spisestue.

- lokalt ved sokkelflise mellem klinkegulve og lodret sokkelklinke i bryggers. Facaderevner (se bilag A side 3-7)
- i vestfacaden ud mod [REDACTED] en del "mindre/fine" revner primært omkring/ved vinduesåbninger.
- i det sydøstlige bygninghjørne en "mindre/fin" revne løbende parallelt med og over en større og kraftig revne der er udbedret. Revne i kælderloft (se bilag A foto 4)
- under gulvet i forstuen er der en mindre lokal kælder hvor der forekommer en kraftig revne i det ene fag med lofthvælvninger.

Spørgsmål 2:

Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende bedes skønsmanden nærmere beskrive revnedannelserne.

Svar på spørgsmål 2:

Gulvrevner (eksempler se bilag A foto 1-3)

- vindfang og forstue flere tvær og langsgående "lukkede" brud-/knækrevner gennem såvel klinker som fuger.
- spisestue enkelte tværgående "lukkede" brud-/knækrevner gennem såvel klinker som fuger.
- i bryggers "åben" fugerevne i cementfugen mellem gulvet og sokkelklinken (se bilag A foto 5)

...

Spørgsmål 3:

Skønsmanden bedes oplyse, om de konstaterede revnedannelser må antages at hidrøre fra nedgravningsarbejdet i forbindelse med udskiftning af drikkevandsledninger og fjernvarmeledninger på [REDACTED] og [REDACTED] og den dermed forbundne tunge trafik, som er udført i sommeren 2015, jf. denne forbindelse bilag A.

Svar på spørgsmål 3

Svaret omfatter kun de revner som ikke fremgår af de 6 stk fotos fra [REDACTED] A/S' gennemgangen af bygningen den 25.marts 2015. (se bilag A side 8-13)

Nej – Skønsmanden ser sig ikke i stand til hverken at be- eller afkræfte en sådan antagelse.

Dog – såfremt arbejdernes udførsel er sket helt eller delvist som nærmere beskrevet i bilag B (mail af 09.okt. 2015 fra [REDACTED] til adv. Carsten Højer) er det skønsmandens erfaring, at sådanne revner vil kunne opstå.

Undtaget er dog den konstaterede revne langs sokkelklinken i bryggers hvor skønsmanden mener at andre årsager er mere sandsynlige.

Spørgsmål 4:

Såfremt spørgsmål 3 besvares bekræftende, bedes skønsmanden oplyse hvilke foranstaltninger, der skal iværksættes for at udbedre de konstaterede revnedannelser samt de dermed forbundne omkostninger.

Svar på spørgsmål 4:

På trods af at spørgsmål 3 er kun besvaret delvist bekræftende finder skønsmanden det relevant at besvare spørgsmål 4 i fuldt omfang.

Gulvklinker i vindfang, forstue og spisestue "ophugges/fjernes" hvorefter der lægges nye tilsvarende klinker

i omfang som foreslået på bilag A side 14.

De facaderevner som ikke fremgår af registreringsfotos bilag A side side 8-13 ophugges og udbedres bl.a. ved udskiftning af revnede facadesten.

Herefter pudses de udbedrede områder og de berørte facadepartier "pletmales".

De dermed forbundne omkostninger skønnes at ville beløbe sig til

- klinkegulve i alt kroner 101.700,- incl. moms
- facaderevner i alt kroner 28.300,- incl. moms

Skønnede omkostninger er baseret på V&S Prisdata husbygning, 4. kvartal 2015.

Foranstående under forudsætning af, at arbejdet kan udføres uden beskadigelse af de i gulvet indstøbte gulvvarmerør samt, at man kan acceptere en "hvis" farveforskel i såvel klinker som fuger – er af kosmetisk betydning.

Spørgsmål 5:

Må det formodes, at den bygningssagkyndige, som udarbejdede tilstandsrapporten, dateret den 22.11.2013 (rekvirentens bilag A) i forbindelse med rekvirentens køb af ejendommen, ville have gjort bemærkning om de i spørgsmål 2 omtalte revnedannelser i rapporten, henset til praksis for udarbejdelsen af tilstandsrapporter?

Svar på spørgsmål 5.

Ja – de pågældende revner er synbare i et sådant omfang at de normalt ville være omtalt under rapportens pkt. 2, 4, 5 og 7.

Spørgsmål A:

Skønsmanden bedes ved at sammenholde sine observationer/undersøgelser på [REDACTED] med de revnedannelser, der er omtalt i tilstandsrapporten (bilag A) og ud fra dette oplyse om der er sammenfald, og i givet fald i hvilket omfang og hvor dette er tilfældet?

Svar på spørgsmål A:

Nej – skønsmanden kan ikke bekræfte et specifikt sammenfald idet de i tilstandsrapporten omtalte revnedannelser er nævnt i mere "generelle vendinger" - d.v.s. ikke specifikke.

Således iflg. rapportens

pkt. 2.1 hvor der for facademure er anført at disse " ...har nogle revner/sætningsrevner.....".

pkt. 3.4 hvor der i sålbænke er anført at der i disse er "...nogle mindre revner....."

pkt. 4.1 hvor der for sokkel er anført at "der er nogle revner.....".

pkt. 5.5 hvor der for etageadskillelse er anført at "der er enkelte revner i dæk..."

pkt. 7.1 hvor der for gulvkonstruktioner er anført af ”der er enkelte revner i klinkegulve...”

og mere specifikt ”....blandt andet i bryggerset mod øst”.

Med henvisning til de bilag A side 8 – 13 vedlagte fotos vil skønsmanden ikke afvise muligheden for at der er et vist sammenfald.

Spørgsmål B:

Vurderes at de i tilstandsrapporten (bilag A) nævnte revnedannelser er udbedret eller er søgt udbedret forud for den aktuelle skade, og i givet fald i hvilket omfang?

Svar på spørgsmål B:

Nej – undtaget er den store revne i det sydøstlige bygningshjørne (foto 16) som var udbedret ved besigtigelsen.

Revnen er imidlertid ikke specifikt nævnt i tilstandsrapporten hvorfor skønsmanden ikke kan afgøre om revnens opståen resp. udbedringen er sket før eller efter tilstandsrapportens udførelse.

Spørgsmål C:

Såfremt der helt eller delvist svares nej til spørgsmål B bedes det vurderet, hvorvidt det aktuelle skadesbillede helt eller delvist kan henføres til manglende udbedring/sikring af forudgående skader ved ejendommen?

Svar på spørgsmål C:

Nej – det er ikke skønsmandens opfattelse, at der er nogen sammenhæng mellem det aktuelle skadesbillede og manglende resp. hel eller delvis udbedring/sikring af forudgående skader som registreret på fotos bilag A side 8 – 13.

Spørgsmål D:

Såfremt der helt eller delvist svares ja til spørgsmål B bedes det vurderet, om det kan antages at det forudgående skadesbillede har haft betydning for udvikling af det aktuelle skadesbillede, og i givet fald i hvilket omfang?

Svar på spørgsmål D:

Spørgsmål B er besvaret med nej.

Spørgsmål E:

Skønsmanden bedes gennemgå rapporten fra [REDACTED] A/S (bilag 1) og vurdere, om rapportens konklusion kan lægges til grund på basis af de foreliggende oplysninger om at overskridelser af de fastsatte grænseværdier har været meget kortvarig og derfor normalt uden bygningsmæssig påvirkning?

Svar på spørgsmål E:

Nej – for så vidt angår ejendommen [REDACTED] mener skønsmanden ikke, at rapporten resp. rapportens konklusion kan lægges til grund for en dokumentation om, hvorvidt kravene til de fastsatte grænseværdier har været overholdt.

Og endvidere – selv mindre overskridelser af grænseværdierne kan give bygningsmæssige påvirkninger..

..."

Under sagen har [redacted] og [redacted] afgivet forklaringer. Disse forklaringer er ikke gengivet i dommen.

Procedure:

Sagsøgerne. [redacted] og [redacted] har til støtte for deres påstand anført følgende anbringender:

- at de på sagsøgernes ejendom konstaterede skader, jf. sagens bilag 1, er en direkte og causal følge af de jord- og gravearbejder, der er udført af de sagsøgte/på de sagsøgtes foranledning i området omkring sagsøgernes ejendom,
- at der ifølge teori og praksis gælder et skærpet ansvar og en skærpet omsorgspligt for naboejendomme i forbindelse med entreprisarbejder
- at de sagsøgte følgelig er erstatningsansvarlige for det tab, sagsøgerne i den anledning er blevet påført,
- at sagsøgerne har udfoldet sædvanlige bestræbelser på at gøre de sagsøgte opmærksomme på de mulige skadegørende virkninger, det omhandlede arbejde kunne få og rent faktisk har fået på sagsøgernes ejendom,
- at sagsøgerne således er uden egen skyld i de opståede skader og
- at de sagsøgte derfor bør tilpligtes at erstatte sagsøgerne de udbedringsomkostninger, der er opgjort ved det i sagen afholdte syn og skøn, jf. sagens bilag 1 - svarende til det påstævnte beløb.

De sagsøgte. [redacted] A/S og [redacted] A.m.b.A., har til støtte for deres frifindelsespåstand anført:

- at de sagsøgte ikke har handlet ansvarspådragende
- at der ikke er udvist culpa
- at de sagsøgte har udvist stor omhu før og under projektets udførelse

at der ikke er årsagssammenhæng mellem de af sagsøgerne påberåbte skader og sagsøgtes arbejde

at der er tale om egen skyld fra sagsøgters side, idet ejendommen ikke er holdt i forsvarlig stand, jf. Byggelovens § 12

██████████ A/S og ██████████ A.m.b.A. har i forhold til adciterede, ██████████ A/S, anført følgende til støtte for deres påstand:

Adciterede tilpligtes at friholde adcitanterne for ethvert beløb inkl. renter og omkostninger, som de måtte blive dømt at betale sagsøgerne.

Til støtte for den nedlagte påstand er det gjort gældende

at adciterede som underentreprenør udførte al gravearbejde for sagsøgte 1 og 2 i forbindelse med projektet

at adciterede havde antaget en vognmand ██████████ til at transportere byggematerialer til området

at såfremt retten måtte finde, at de sagsøgte ifalder erstatningsansvar, da tilpligtes adciterede at friholde de sagsøgte/adcitanterne for ethvert beløb inkl. renter og omkostninger, som de måtte blive dømt at betale sagsøgerne under hensyn til ansvarets beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt.

Adciterede, ██████████ A/S, har til støtte for sin frifindelsespåstand anført:

Til støtte for den nedlagte påstand henvises til argumentationen i skriftvekslingen for retten i Sønderborg, der kan sammenfattes således:

██████████ (i det følgende ██████████) udførte gravearbejde i forbindelse med renovering af flernvarmerør i blandt andet gaderne ██████████ samt ██████████ i ██████████ som nærmere beskrevet i adcitationsstævningen.

Det fremgår af sagen, at skadelidte (sagsøger i hovedsagen) konstaterede revner i klinkegulvet ejendommen beliggende ██████████ den 11. juni 2015.

██████████ påbegyndte først gravearbejderne i ██████████ efter den 11. juni 2015, if. byggemødereferat af 24. juni 2015 (bilag Adc. A). Etape 1 vedrørende ██████████ udgør den sydlige del af ██████████ og etape 2 udgør den nordlige del. ██████████ er beliggende i den nordlige del, dvs. i etape 2, hvor der alene var udført 15 % den 24. juni 2015.

Det bestrides derfor, at de konstaterede revner i klinkegulvet og/eller i facaderne kan henføres til [REDACTED] gravearbejder i området, eller at skaderne i øvrigt kan henføres til fejl eller forsømmelser begået af [REDACTED] eller til nogen for hvem [REDACTED] måtte hæfte.

Det er korrekt, at der forud for gravearbejderne skulle transporteres byggematerialer til området, hvilket [REDACTED] havde antaget vognmand [REDACTED] til at udføre. Transporten med materialer blev fortaget i foråret 2015 og således forud for tidspunktet, hvor skadelidte konstaterede revner i klinkegulvet.

Imidlertid blev den ansvarlige for opgaven hos [REDACTED] kontaktet af skadelidte primo april 2015, idet skadelidte var bekymret for virkningerne fra den tunge trafik i gaderne, hvilket medførte, at [REDACTED] omdirigerede bilerne væk fra [REDACTED] hvorefter man i stedet anvendte [REDACTED]. Vognmandens biler havde inden omdirigeringen alene anvendt [REDACTED] et par gange, men det bestrides, at de tunge lastbiler på noget tidspunkt har passeret [REDACTED]. Materialerne er således udelukkende leveret til oplagsplads nord for [REDACTED] og ved ejendommen [REDACTED] jf. også bilag Adc. B og som nærmere beskrevet i [REDACTED] processkrift A.

Renovationsbilerne benyttede dog fortsat [REDACTED] i hele perioden, ligesom de pågældende renovationsbiler efter det oplyste i perioder har passeret [REDACTED]. Renovationsbilernes påvirkning adskiller sig ikke fra de af vognmanden anvendte lastbiler.

Det bestilles derfor, at revnerne i skadelidtes klinkegulv eller facade, der blev konstateret i juni 2015, kan henføres til den trafik, som kan henføres til [REDACTED] arbejder.

Hertil kommer, at [REDACTED] optog en række fotos af skadelidtes ejendom i marts 2015 (25. marts 2015), (bilag Adc. C).

Det fremgår heraf, at der er revner i ejendommens facade mod vejen, og det bestrides derfor, at disse revner kan henføres til [REDACTED] arbejder i området eller til transport med tunge køretøjer relateret til [REDACTED] arbejder. Hertil kommer, at det af den i sagen forelig gende tilstandsrapport (bilag Adc. 4) fremgår, at der i forbindelse med skadelidtes køb af ejendommen i 2014 også kunne konstateres revner i ejendommen, både indvendigt og udvendigt. Skønsmanden kan heller ikke afvise muligheden for en vis sammenhæng mellem de gamle og påstående nye revner, jf. skønsmandens besvarelse af spørgsmål A.

Sammenfattende bestrides det således, at de anførte revner kan henføres til [REDACTED] arbejder og/eller den tunge trafik i området.

Såfremt der måtte være en sammenhæng mellem de af [REDACTED] udførte arbejder og/eller tung transport i området og de konstaterede revner i

ejendommen, bestrides det, at revner kan henføres til fejl eller forsømmelser hos [REDACTED] eller til nogen for hvem [REDACTED] hæfter.

Hverken sagsøger i hovedsagen eller adcitanterne har tilvejebragt dokumentation for, at [REDACTED] har begået fejl eller forsømmelser, som måtte have forårsaget revnerne i ejendommen, hvilket tillige understøttes af skønsmandens besvarelse af spørgsmål 3, idet skønsmanden hverken kan be- eller afkræfte en antagelse om årsagssammenhæng. Sagsøgerne og adcitanten har således ikke løftet sin bevisbyrde for årsagssammenhæng mellem skaderne og [REDACTED] arbejder.

Det i hovedsagen opgjorte erstatningskrav stort kr. 130.000,00 bestrides som udokumenteret, idet kravet er baseret på skønsrapportens angivelse af udbedringsomkostningerne, der tillige indeholder skader og revner, der dokumenterbart var til stede forud [REDACTED] arbejder og forud for kørsel med tung trafik i området, og som derfor ikke kan indtales under sagen. Tilsvarende ses der ikke at være taget højde for den berigelse sagsøgerne vil opnå ved udskiftning til nyt gulv.

Rettens begrundelse og afgørelse

Bevisbyrden for, at revnedannelserne m.v. på sagsøgerne, [REDACTED] og [REDACTED] ejendom beliggende [REDACTED] skyldes de sagsøgte arbejder, påhviler sagsøgerne.

Indledningsvis bemærkes det, at det udførte arbejde har bestået i sædvanlig jordarbejde med opgravning og bortkørsel af asfalt, røredlægning samt efterfølgende tildækning igen. Der er i forbindelse med arbejdet anvendt relativt mindre gravemaskiner, og det må lægges til grund, at processen på både [REDACTED] samt i den sydlige og nordlige del af [REDACTED] har været identisk.

På det tidspunkt, hvor sagsøgerne konstaterede revnerne på deres hus, var de sagsøgte i gang med arbejdet på [REDACTED] samt i den sydlige del af [REDACTED] - således i begge tilfælde langt væk fra sagsøgernes ejendom.

Containerne, der er anvendt til opmagasinering/bortkørsel, har ikke stået ud for sagsøgernes ejendom. Det kan heller ikke lægges til grund, at vognmandsfirmaet [REDACTED] er kørt forbi sagsøgernes ejendom med tunge lastbiler, hvilket bestyrkes af vidnet [REDACTED] og bygherrevidnets forklaringer. Selv om dette måtte have været tilfældet, indgår imidlertid også svingninger fra lastbilkørsel i den overvågning, der er foretaget vedrørende grænseværdimålinger af svingninger.

I forbindelse med arbejdet på [REDACTED] der var i gang den 10. - 11. juni 2015, har der været ganske få grænseværdioverskridelser, herunder een betydelig på 29 i forhold til grænseværdien på 5. Der er imidlertid ikke konstate-

ret et tilsvarende peak på målestedet ved [REDACTED] der liggere tættere på sagsøgernes ejendom.

Ingen af de øvrige ejendomsejere på de omhandlede veje har i øvrigt anmeldt skader eller krævet erstatning i forbindelse med gravearbejdet mv.

Dertil kommer, at syn og skønsmanden til besvarelse af spørgsmål 3 har svaret nej til, at de konstaterede revnedannelser må antages at hidrøre fra nedgravningsarbejdet i forbindelse med udskiftning af drikkevands- og fjernvarmeledninger på [REDACTED] og [REDACTED] og den dermed forbundne tunge trafik, idet skønsmanden ikke er i stand til hverken at be- eller afkræfte en sådan antagelse.

Skønsmanden oplyser dog, at det er skønsmandens erfaring, at sådanne revner vil kunne opstå, såfremt arbejdernes udførsel er sket helt eller delvist som nærmere beskrevet i sagens bilag B.

Som følge heraf har sagsøgerne ikke løftet bevisbyrden for, at de konstaterede skader kan henføres til de sagsøgtes arbejde, og som følge heraf frifindes de sagsøgte for sagsøgernes påstand.

Da de sagsøgte er blevet frifundet, frifindes adciterede i adcitationssagen for den nedlagte påstand.

Vedrørende sagsomkostninger

Vedrørende sagens omkostninger i hovedsagen medgår disse til dækning af de sagsøgtes afholdelse af omkostninger til vidner med 80 kr., mens resten, 30.000 kr., medgår til dækning af begge de sagsøgtes samlede advokatudgifter. Omkostningerne er fastsat eksklusive moms, da de sagsøgte begge er momsregistrerede.

Ved omkostningsfastsættelsen har retten bla. lagt vægt på sagens beløbsmæssige værdi, at der har været afholdt syn og skøn samt at sagen mod de 2 sagsøgte har haft samme baggrund.

I adcitationssagen medgår sagsomkostningerne til dækning af afholdt vidneudgift med 445,12 kr., mens resten, 30.000 kr., går til dækning af adciteredes advokatudgifter. Sagsomkostningerne er fastsat eksklusive moms, da adciterede er momsregistreret.

Thi kendes for ret:

De sagsøgte, [REDACTED] A/S og [REDACTED]
A.m.b.A., frifindes.

Adciterede, [REDACTED] A/S, frifindes.

Inden 14 dage skal sagsøgerne, [REDACTED] og [REDACTED]
betale sagens omkostninger til [REDACTED] A/S og [REDACTED]
[REDACTED] A.m.b.A. med hhv. 80 kr. og 30.000 kr. eksklusive moms.

Inden 14 dage skal adcitanterne, [REDACTED] A/S og [REDACTED]
[REDACTED] A.m.b.A., betale sagens omkostninger til adciterede, [REDACTED]
[REDACTED] A/S, med 445,12 kr. og 30.000 kr. eksklusive moms.

Leon Fredgaard
dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Sønderborg, den 16. november 2018.

Conny Borup, specialfuldmægtig